

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 21.
VIII. évfolyam, 279. szám.

Szombat

Gusztáv Adolf svéd király:

„Az északi népek békében akarnak élni!”

Rádiósózatot intéztek a skandináv, a dán és finn államok a világ közvéleményéhez — A Scapa Flow-i események az európai sajtó tükrében — A bolgár kormányválság háttérre — Chamberlain nyilatkozata az alsóházban — Elénk harci tevékenység a nyugati hadszíntéren

Az angol-francia-török egyezmény jelentősége

(BERLIN.) (DNB) A külföldi sajtó tegnap is a Scapa Flow-i eseményekkel foglalkozott és bő következtetéseket vont le azokból. A svájci lapok megjegyzik, hogy a Royal Oak elsüllyesztése erősen megingatta a brit flotta sértetlenségére vetett hitet, de nem azért, mert egy csatahajó elsüllyedt, amin rendes körülmények között alig van csodálni való, hanem azért, mert a támadás egy minden eshetőség ellen védett, hadászati rendkívül megerősített, otthoni kikötőben, illetve öbölben történt. A Neue Züricher Zeitung hangsúlyozza, hogy

a scapa flowi eredményes támadás szinte egyedülálló a történelemben és igazolja, hogy a Harmadik Birodalom a nagyszerű felszerelésen kívül olyan emberanyaggal is rendelkezik, amely tekintet nélkül az élet vagy halál kérdéseire, saját elhatározásából is mindenre képes. Egy olyan rendeletet ugyanis, hogy a brit flottát saját otthonában keressék fel és támadják meg, egyetlen admirális sem adhatott volna ki tengerészének. A szakértők által „kétségbeesett kísérletnek” minősített támadás azonban nemcsak megtörtént, de sikerült is és ez adja meg az esemény igazi jelentőségét, mert igazolja, hogy a Harmadik Birodalom minden egyes polgára teljes erőbedobással harcol Nagy-Britannia ellen. Nagybritannia tehát nem kis nehézségekkel néz szembe akkor, amikor a harcot Berlin ellen folytatni kívánja.

A Journal de Geneve úgy véli, hogy az elmúlt napok eseményeiből a háború új fázisára lehet következtetni, amelyet a németek akciója vezet be. A Harmadik Birodalom terve világos: átvenni a kezdemé-

nyezést minden vonalon és újabb, meg újabb meglepetésekkel a brit és a francia közvéleményt kormányaik ellen hangolni.

A spanyol sajtó mérleget von az eddigi eredményekről és megjegyzi, hogy

azok, akik a Harmadik Birodalom katonai képességeiben bíztak, nem

Az északi államfők rádióbeszéde

(STOKHOLM.) (Sv. t. i.) Az északi államfők tegnap délből mondták el rádiósózataikat, amelyeket az összes svéd, finn, dán, norvég és izlandi leadók is közvetítettek. Elsőnek

Kallio finn köztársasági elnök beszélt és többek között a következőket mondotta: Finnország azt kívánja, hogy a saját földjén békésen élhessen. Reméljük — hangsúlyozta — hatalmas szomszédunk tiszteletben tartja a meglevő egyezményeket, amelyekhez mi feltétlenül ragaszkodunk.

Kallio elnök után

Gusztáv Adolf svéd király mondtotta el nyilatkozatát és hangsúlyozta, hogy az északi népek békében akarnak élni és azt kívánják, hogy ezt a törekvésüket mindenki tiszteletben tartsa. Remélem — mondotta — hogy a stockholmi konferencia hozzájárul a népek által hön kívánt általános béke eléréséhez.

Ezt követően

Keresztély dán király mondtotta el beszédét, amelyben még szorosabb összefogásra szólította fel az északi államok lakóit az általános béke és a jólét érdekében.

Végül

Haakon norvég uralkodó lépett a mikrofon elé és hangsúlyozta, hogy az északi népek tisztában vannak az összefogás erejének jelentőségével és azt is tudják, milyen kincs rejlik szabadságukban és alkotmányrendszerükben, amelyeket minden körülmények között meg fognak védeni.

Stockholmból közlik azt is, hogy az

csalódtak, mert a német hadvezetőség elképzelhetetlen rövid idő alatt számolta fel a keleti hadszínteret.

A hollandiai Nieuwe Rotterdamsche Courant azt írja, hogy

nem csoda, ha a német főváros lakossága a legnagyobb lelkesedéssel fogadta a Scapa Flow-i hőseket, akik a történelem haditetteinek legszebbikét követték el hazájuk érdekében. Minden körülmények között figyelemreméltó, hogy ezt a bravurt a brit sajtó is elismeri és méltányolja.

Az olasz Popolo d'Italia azt hangoztatja, hogy

a scapa flowi esemény igazolja a Harmadik Birodalom rátermettségét a háború minden fajtájára.

A Stampa hangsúlyozza, hogy

Németország hajlandó a békére, amit Angliának végre figyelembe kell vennie, amíg kölcsönösen annyira el nem mérgesedik a helyzet, hogy már nem lesz mód a visszalépésre.

északi államok külügyminiszterei tegnap délelőtt is tanácskozást folytattak, amely után megjelentek az államfők előtt, hogy beszámoljanak megbeszéléseik eddigi eredményeiről. Ezután az államfők megtették rádiónyilatkozataikat, amit diszbeid követett. Délután a külügyminiszterek tovább tárgyaltak, míg Kallio elnök repülőgépen már is visszatért Helsinkibe. A délutáni svéd, norvég, dán és finn sajtó szó szerint közölte az államfők beszédeit és továbbra is igen nagy jelentőséget tulajdonít a konferenciának, amelyről a hivatalos jelentést a külügyminiszterek tanácskozásának végeztével fogják kiadni.

DISZVACSORA STOKHOLMBAN

(STOKHOLM.) (Svéd távirati iroda.) Szerdán este a négy államfő a királyi palotában diszvacsorára ült össze, melyre hivatalosak voltak az Oslo-államok külügyminiszterei és az államfők hadsegédei is. A diszvacsorát Gusztáv svéd király rendezte, aki palotájának kapujában fogadta az érkező államfőket és valamennyiüket megölelve üdvözölte. Ez alatt a királyi palota előtt felsorakozott Stockholm város polgárságának küldöttsége 500 diszszázló alatt. Később fáklyásmenet vonult el a palota előtt. A tömeg éltette az északi államok fejeit és a semlegességet. Csütörtökön délelőtt folytatták az uralkodók és a finn köztársasági elnök a megbeszéléseket.

ALÁÍRTÁK AZ ANGOL-FRANCIA-TÖRÖK EGYEZMÉNYT

(ANKARA.) (Havas.) A török fővá-

rosban tegnap délután 5 órakor aláírták a brit-francia-török megállapodást, amire a szovjet-török tárgyalások félbeszakítása után biztosan számítani lehetett. Az ünnepélyes aktusra Ankarába érkezett Weygand tábornok kíséretében egy magasrangú francia-angol katonai küldöttség is. Az egyemény magában foglalja az ez év május 12-i angol-török és az ez év június 13-i francia-török megállapodásokat, amelyekről alig tér el valamennyiben. Az aláírást hivatalos jelentés szerint azért halasztották mostanig, mert remélték, hogy Saracioglu-nak sikerülni fog az említett megállapodásokkal a szovjet érdekeket is összeegyeztetni. Ez azonban nem sikerült, miért is most sor került a megállapodások véglegesítésére.

Lényegében a két szerződés beavatottak szerint a következőket tartalmazza:

1. Törökország segítséget kap, ha a Földközi-tenger keleti részeit olyan háború törne ki, amely az oszmán birodalmat közvetlenül vagy közvetve is érintené.
2. Törökország segítséget nyújt Angliának és Franciaországnak, ha említett helyen az angol vagy a francia érdekek forognának veszélyben.
3. Törökország segítséget nyújt, ha az Anglia által szavatolt balkáni államok biztonsága veszélyben forogna.
4. Ez a szerződés 15 évre szól, 6 hónapra felmondható és fel nem mondás esetén automatikusan további 5 évre érvényes.
5. Nem kötelezi Törökországot a szerződés a pontozatok betartására akkor, ha a Szovjet is beavatkozna és ez a beavatkozás egy török-orosz konfliktust idézhetne elő.
6. A megállapodás a ratifikációs okmányok kicserélésekor lép életbe.

A BOLGÁR KORMÁNYVÁLSÁG

(SZÓFIA.) (Havas.) Bulgáriában megdöbbenést keltett az a tegnapi híradás, hogy Kioszeivanoff miniszterelnök beadta maga és kormánya nevében lemondását Boris királynak, aki azt el is fogadta. Pillanatok alatt nagy tömeg verődött össze a királyi palota és a miniszterelnökség előtt és a lakosság izgatottan tárgyalta az eseményt, amelyet a jelenlegi igen kényes helyzetben nagy horderejűnek ítélt meg. A nyugalom csak akkor állott helyre, amikor közölték, hogy Boris király csak október 28-ra hivatja össze a parlamentet és addig az ügyek ideiglenes vezetésével továbbra is a lemondott Kioszeivanoff kormányt bízta meg. Ebből ugyanis arra következtettek, hogy a miniszterelnök elhatározását nem belpolitikai és halasztatatlannul sürgős elintézésre váró ok, sem pedig váratlan külpolitikai fordulat nem készítette elő, hanem Kioszeivanoff éppen az elkövetkező időkre való tekintettel kormány kibővítést akar keresztül vinni. Az ugynevezett koncentrált kormányban helyet kapnának az összes politikai pártok vezetői is. Az új kormányt is valószínűleg Kioszeivanoff fogja megalakítani. Ezt a nézetet vallja az olasz Stefani újság is, amely a legteljesebb belnyugalomról ad jelentést.

Későbbi szófiai jelentés szerint

Boris király kihallgatáson fogadta Musanoffot, a parlament elnökét és vele hosszabb megbeszélést folytatott. A bolgár esti sajtó hangsúlyozza, hogy a kormányválságot nem idézték váratlan események elő. Mindössze az fog történni, hogy az eddigi szakminiszterek helyett a parlamenthez közelebb álló politikusok fogják vezetni az ország ügyeit.

CHAMBERLAIN A BRIT-FRANCIA-TÖRÖK EGYEZMÉNY ALÁÍRÁSÁRÓL

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök az alsóház tegnapi ülésén bejelentette a brit-francia-török egyezmény aláírását. Előljáróban változta az egyezmény megkötésének indokait és az eredeti megállapodás történetét, majd így folytatta:

A végleges szöveget a török kormány és az ankarai brit követ már három héttel ezelőtt megállapította, de aláírásra nem került a sor, mert Törökország vezetői remélték, hogy Saraciglu török külügyminiszternek sikerülni fog a brit és a francia érdekeket az oroszokéval összeegyeztetni. Ez a kísérlet meghiúsult, mire a török kormány elhatározta, hogy nem vár tovább és azt a kívánságát fejezte ki, hogy az aláírás még ma megtörténjék. A szerződés szövegét holnap ismertetjük az alsóházzal. A megállapodás igazolja, hogy Anglia és Franciaország a hosszulejáratu együttműködés politikáját folytatják.

Az Ankarában tartózkodó brit és francia katonai küldöttség egyébként megkezdte tárgyalásait és azokat mára be is fejezi, úgy, hogy még a mai nap folyamán el is hagyhatja a török fővárost.

AZ ELLENZÉK ELISMERÉSE

Chamberlain után Attlee őrnagy, a munkáspárt képviselője szólalt fel és az összes politikai pártok nevében köszönetét nyilvánította a kormánynak az angol-török, francia-török egyezmény megkötésével kapcsolatban. Annak a reményének adott kifejezést, hogy az egyezmény hosszú időre megerősíti Anglia kapcsolatát Törökországgal. A liberális ellenzék szónoka is nagy elismeréssel vette tudomásul az angol-francia-török egyezmény megkötését, amelyet úgy minősítettek, mint Halifax politikájának sikerét, aki az összes felmerült nehézségeket elhárította a megegyezés útjából. A jelenlegi történelmi időkben, amikor országok semmisülnek meg — mondotta a liberális ellenzék képviselője — Törökország tanujelét adta céltudatos politikájának, befolyásolhatatlan magatartásának. Elismeréssel kell megemlékezni azokról az értékes előhaldadásokról, amelyeket Törökország a háború befejezése óta felmutatott a civilizáció és a gazdasági fejlődés útján. Az angol alsóház tagjai felállva, lelkesen megtapsolták és eljelezték Törökország magatartását, amelyet úgy minősítettek, mint amely csatlakozik Anglia és Franciaországnak a nemzetközi és emberi jogok védelme érdekében elfoglalt álláspontjához.

HIVATALOS JELENTÉS A STOKHOLMI KONFERENCIÁRÓL

(STOKHOLM.) (Svéd T. I.) Az uralkodók konferenciájáról tegnap este kiadott, bő hivatalosa jelentés többek között a következőket tartalmazza:

— A konferencia résztvevői azokat a nehézségeket vették fontolóra, amelyek a semlegesség szigorú betartásából adódnak. Megvitatták továbbá a tengeri háború okozta nehézségeket és azoknak hatását az északi államok gazdaságpolitikájára. Végül megvizsgálták azokat a lehetőségeket, amelyek az általános békét szolgálhatnák és a következő határozatot hozták:

1. Követelik, hogy az északi államok semlegességét minden érdekelt és érdektelen egyaránt tiszteletben tartsa.
2. Az északi államok a tengeri harcmodor miatt előállott nehézségekben, különösen az élelmiszerellátás terén kölcsönösen támogatják egymást.
3. Állandó együttműködésre töre-

kednek az összes semleges államokkal.

4. Hajlandók a semleges államokkal közösen bákeakciókat indítani és erre felajánlják jó szolgálataikat.

5. Örömmel üdvözlönek minden, bárholonnan jövő olyan indítványt, amely a hadviselő felek között a békét megvalósíthatja és ezzel az emberiség nyugalalmát, a kultura és a gazdaság fejlődését, a bizalom kialakulását és a testvériség gondolatát megteremtheti.

ANGOL-FRANCIA-TÖRÖK KATONAI TÁRGYALÁSOK

(ANKARA.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint csütörtökön megkezdődtek a tárgyalások a török nagyvezérkar, Weygand francia tábornok és Wawell tábornok, a keleti angol haderő főparancsnoka között. A tárgyalások valószínűleg vasárnapig tartanak.

LONDON ÉS PÁRIS HADIRENDELESEI AMERIKÁBAN

(NEWYORK.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint Franciaország és Anglia kormánya elhatározta, hogy 5750 új hadirepülőgépet rendelnek Amerikából. A megrendelést akkor adják

Amerika és a Skandináv államok

(NEWYORK.) (Rador.) A Newyork Journal és a többi amerikai lapok is hangsúlyozzák annak az erkölcsi támogatásnak az értékét, amelyet az Északamerikai Egyesült Államok és a többi amerikai köztársaságok nyújtottak a Skandináv országoknak. Ez az egységes fellépés az első megnyilvánulása a panamerikai panamai kongresszuson hozott határozatoknak.

CHILE ÁLLAMFŐJÉNEK ÜDVÖZLŐ TÁVIRATA

(SANTIAGO DU CHILE.) (Rador.) Chile köztársaság elnöke üdvözlő táviratot intézett V. Gusztáv svéd királyhoz, akivel a következőket közölte: „A jelenlegi tragikus európai események idején a Stokholmban összeülő értekezletnek különleges jelentősége van. Chile egész lakossága szívvel-leléssel csatlakozik azokhoz a megoldási módokhoz, amelyeket az északi államok a háborús viszály békés megoldása érdekében alkalmasnak tartanak. Meleg szívvel üdvözlök az északi államok demokráta szövetségét, amelyet az együtt

A török sajtó helyesel

(ANKARA.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint az egész török sajtó egyhangú jóváhagyással helyesli azt a határozott magatartást, amelyet a török kormány tanusított a Szovjet Unió javaslataival szemben. Különösen helyeslik, hogy visszautasította az orosz javaslatokat, mint olyanokat, amelyek nem segítik elő Törökország biztonságát és ellentétben vannak Törökországnak Angliával és Franciaországgal szemben vállalt kötelezettségeivel. A török lapok hangsúlyozták azt is, hogy Törökország szilárdan elhatározta: visszautasít minden olyan javaslatot, amely csökkenteni kívánná jogát a Dardanellák felett és amely nem volna összhangban az 1936. évben Montreuxban aláírt nemzetközi egyezményvel, amelyben az összes érdekelt hatalmak, köztük Oroszország is, elismerték Törökországnak a Dardanellákhoz való csorbithatatlan jogát. Az összes lapok hangsúlyozzák, hogy Törökország ezzel a magatartással értékes szolgálatot tesz a béke ügyének. erkölcsi szempontból pedig az a jelentősége, hogy mint általában soha, most sem szegte meg adott szavát és vállalt kötelezettségét.

A SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNY VITÁJA

(WASHINGTON.) (Rador.) A szenátusban tegnap is folytatták a semlegességi törvény módosítására vonatkozó vitát. A fegyverszállítási tilalom felfüggesztésének hívei na — erőfeszítést tesznek, hogy minél gyorsabban biztosíthassák Pittmann szenátornak az embargue megszüntetésére vonatkozó megszavazását.

JAVULT A NÉMETEK ÉLELMEZÉSE

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelenti

fel, amikor az amerikai szentáus megszavazza a semlegességi törvénynek a fegyverszállítási tilalomra vonatkozó szakasza felfüggesztését. A megrendelt hadirepülőgépek értéke meghaladja a 350 millió dollárt. Illetékes körökben megerősítik azt a hírt, hogy abban az esetben, ha a fegyverszállítási tilalmat nem függesztenék fel, Anglia felhívást intéz az amerikai repülőgépgyárakhoz, hogy a két hadsereg részére szükséges újabb repülőgépeket Kanadában készíttessék el, illetve ott építsék meg.

OROSZ ARANY NÉMET-ORSZÁGNAK

(LONDON.) (Rador.) Buttlér államtitkár az angol alsóház szerdai ülésén egyik kérdésre válaszolva kijelentette, hogy alapos Halifax külügyminiszternek az a feltevése, illetve értesülése, hogy a Szovjet aranykészletnek egy részét Németországba szállították. A képviselő, akinek a kérdésére Buttlér államtitkár válaszolt, viszonzásul megállapította azt, hogy másféltónna arany, mint az oroszországi aranykészlet első részlete már meg is érkezett Oroszországba.

érzés szelleme hat át és tökéletes sikert kíván értékes munkájához.

FRANCIA HADSZINTÉRI JELENTÉS

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás október 9-én a következő hivatalos jelentést adta ki: „Az elmúlt éjjel mindkét oldalról nyugodtan telt el. Az idő rendkívül esős. A gyalogság és a tüzérség részéről az arcvonal különböző szakaszain megkísérelt kisebb jellegű támadásokat visszavertünk.

SZOVJET CSAPATOK ÉSZTORSZÁGBAN

(MOSZKVA.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: A Pravda orosz lap közlése szerint a Szovjet csapatok szerdán megkezdtek Észtországba való bevonulásukat. Leningrádból és Narva-Tallin irányából jönnek, Pskow és Dorpat felől. A szovjet csapatok főleg páncélosokból és gépesített gyalogságból állanak és az észti katonai parancsnokság fogadta őket. A szovjet csapatok azokat a helységeket foglalják el, amelyeket az orosz-észti szerződés kijelölt részükre.

A FINN-OROSZ TÁRGYALÁSOK EREDMÉNYE

(HELSINKI.) (Rador.) Néhány nappal ezelőtt — amint megírtuk — a finn hajók parancsot kaptak, hogy hagyják el a Finnország déli részén levő kikötőket és ezt a tanácsot adták az összes többi idegen hajóknak is. A finn-orosz tárgyalások kedvező alakulása következtében Helsinki és a többi finn kikötők között most újlag rendszeres keretek között megindult a hajózási forgalom.

LÉGITÁMADÁS ANGOL HAJÓK ELLEN

(BERLIN.) (Rador.) A német sajtó jelentése szerint német harcirepülőgépek szerdán újabb támadást intéztek angol hadihajók ellen. A támadásnak az időjárás kedvezett. Két bomba teltalálatban ért egy angol hajót, amelyről azonnal hatalmas füst- és tüzoszlokok emelkedtek fel.

A NÉMETEK UJRENDSZERŰ TORPEDÓI

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) Forsley dán ezredes a Politiken című dán lap katonai szakértőjének véleménye szerint a németek új szerkezetű, ugynevezett késleltetett torpedót használnak, amely behatol a hajótestbe és

csak azután robban fel. Az ezredes szerint ezt a feltevést a Royal Oak elsüllyesztéséről kiadott angol jelentés is igazolja, amely szerint a páncélos személyzete kezdetben nem is gondolt arra, hogy a hajót megtorpedózták. Azt hitte, hogy a hajó belsejében történt robbanás. Az új mintájú torpedó tényleg nem akkor robbant fel, amikor a hajó falát érte, hanem csak később, amikor már annak belsejébe behatolt. A feltevést megerősíti a Vendia nevű dán hajó elsüllyesztése is. Ennek a hajónak a parancsnoka kijelentette, hogy a robbanás csak az első lökés után néhány pillanat múlva következett be, hatóereje nem is látszott erősnek és a hajó mégis rögtön kettészakadt.

ÁRAD A RAJNA

(PÁRIS.) (Rador.) A Rajna vize gyors és erős ütemben emelkedik és ez katonai szempontból különleges helyzetet teremthet Elzászban. A folyó elöntéssel fenyegeti a partjain épített erődítéseket. A Havas jelentése szerint a német erődítmények helyzete válságosabb, mint a franciáké. A francia erődítések meglehetősen távol vannak és a hullámok nem érhetik el, míg a német partról már is áthatall szik a hatalmas szivattyúk működése, amelyek a német erődítések vízmentesítésén dolgoznak.

AZ ANGOL-FRANCIA-TÖRÖK EGYEZMÉNY JELENTŐSÉGE

(LONDON.) (Rador.) A Havas jelentése szerint, az angol-francia-török egyezmény aláírása, az összes diplomáciai körökben igen kedvező hatást kellett. Annak nagy fontosságot tulajdonítanak, nemcsak Törökország, hanem a Közelkelet szempontjából is. Megállapítják, hogy az egyezmény aláírása a német diplomácia komoly vereségét jelenti, amely az utóbbi időben kétségbeesett erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy Törökországot eltávolítsa a nyugati hatalmaktól. Az angol és a francia sajtó gunyosan jegyzi meg, hogy az egyezmény aláírása alkalmából a német kormány valószínűleg nem fogja szerencsekívánatait kifejezni von Papennek, Németország ankarai nagykövetének.

AZ ALÁÍRÁS IDŐPONTJA

(ANKARA.) (Rador.) Csütörtökön este 18 óra 10 perctől 18 óra 35 percig tartott a hármas egyezmény aláírása a török külügyminisztérium fogadó termében. Az egyezmény aláírásakor jelen voltak Tefwikk Saydan török miniszterelnök, mint a külügyminisztérium ideiglenes vezetője, töle jobbra ült Massiglia, Franciaország nagykövete, balján pedig az angol nagykövet, továbbá Weigand francia tábornok és az angol hadsereg vezérkari főnöke. Az aláírás után ugy Saydan miniszterelnök, mint Anglia és Franciaország képviselői rövid beszédet mondtak, amelyben méltatták a hármas meg egyezés jelentőségét és utaltak arra, hogy a háromhatalmi egyezmény az általános béke érdekeit kívánja szolgálalni.

KÉT ÚJ TARTOMÁNY

(BERLIN.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint Hitler vezér és kancellár rendelettervénnyel írt alá két új tartomány létesítésére vonatkozólag. Eszerint a birodalommal egyetemes Keletporoszország területéhez csatolva felállítják a danzigi illetve pozni helytartóságokat. Az új tartományok fővárosai Danzig, illetve Pozen lesznek.

SEMLEGES HAJÓK UJABB VESZÉDELME

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A Havas közli, illetve megerősíti a belga távirati irodának azt a jelentését, amely szerint Németország hadihajóknak fogja minősíteni a semleges államoknak azokat a hajóit, amelyeket őrzőként hadihajók kísérnek és mint ilyenekkel szemben fog eljárni. A német kormány erről az eljárásról értesítette az összes semleges államokat.

risztika

A KMSC turista szakosztálya október gyalog kirándulást rendez a hordós-... Indulás reggel 8 órakor az Opera... vezető: Reschner Gyula. Vendégeket... lát az egyesület.

Reuter jelenti:

DON.) A brit sajtó közli, hogy a országban tartózkodó angol expe-adsereg tagjainak számára 5 mil-sört szállítottak át a La Manche n.

DON.) A Times hosszú cikket kö-rit szállodatulajdonosok jogos sérel-A kormány ugyanis London rész-tűritése alkalmából lefoglalta a szállodák szobáinak legnagyobb ré-ai érzékeny veszteséget jelent a osoknak, akik a lefoglalt szo-semmi ellenszolgáltatást nem kap-

UIS.) A Franciaország és Mexico kö-özlekedő Vernon gőzöst az Óceánon met tengeralattjáró elsüllyesztette.

SZKVA.) Mikoja külkereskedelmi ztos a lett-orosz kereskedelmi szerző megkötése alkalmából díszbédet a lett követség és a küldöttség szá-

BERLIN.) Göring marsall kihallgató-fogadta Frimm buvárnaszád parancs-ot, aki Scapa Flow-nál a Royal ot elsüllyesztette. A marsall kifejezte ömetét és sajátkezűleg aláírt fényké-adományozta a tengeralattjáró pa-nokának.

RLIN.) Hitler vezér és kancellár dr. utépitési főbiztost, aki a Siegfried ut is kiépítette, vezérőrnagyi rang-utette ki.

RLIN.) Göring marsall felesége meg-ta a berlini hadikórházakat és a se-eknek tolmácsolta a marsall köszö-ösziességükért.

LIN.) A vasárnapi Winter-ek (télisegély) gyűjtés Berlinben) márkát eredményezett.

N.) Kunder Antal magyar kereske-gyi miniszter Bürczel ausztriai kor-és főcsoportvezető meghívására utazott a mintavásár megtekinté-

ÉN.) György görög király kihall-a fogadta Metaxas miniszterelnö-külgyminiszteri minőségében be az általános külpolitikai helyzet-

OON.) A rizsfarm-munkások mintegy 20 ezer ember sztrájkba

SZEL.) III. Lipót belga király a üdvözölte a stockholmi államfői ia résztvevőit.

AG.) Bernhard herceg, Julian-küsnő férje néhány napi tartó-z-ppenhágaiba utazik.

BEURG.) A luxemburgi kor-idelte a határok éjjeli feltűnő

CITY.) Cardenas elnök magán a fogadta a Mexico City-i né akivel egy órán át tartó meg-tytatott. A kihallgatásnak séget tulajdonítanak.

Insollini miniszterelnök sa-tte hárommotoros repülőgé-t tett Itália keleti partvi-

RES.) Az argentin államfő erikai látogatókörutját a tség miatt bizonytalan idő-tották.

vájci szövetségtanács ren-l a svájci területeken tar-ek igazolványainak felül-

L.) A szállodatulajdonosok legnagyobb részét elbocsáj-idei szezonra nem számi-vendégekre.

A bolíviai kormány hiva-o, hogy az európai háboru-sebb semlegességet fogja ta-

Az angliai áradások egyre esúlyosabb károkat Bedford dte, ahol az uccákon 4 láb viz.

EM.) A brit Kormányzóság iv össze az arabok és a zsi-vel, amelyen a háboru időtar együttműködést akarja bizto-

GTON.) Az amerikai kormány hogy tavaszkor kibővíti köz-ramját abból a célból, hogy a iliséget enyhítse.

Nem kötelesek a háztulajdonosok bejelenteni a pénzügyigazgatóságon bejelenteni

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az egyenes adózásról szóló 1939. április 1-én kelt törvény többek között elrendelte, hogy minden háztulajdonos köteles lakóját az illetékes pénzügyigazgatóságnál bejelenteni, megfelelő megadózást végezni. Ez a törvény életbe lépett, de úgy a lakosság, mint a pénzügyi körök hamarosan rájöttek arra, hogy a közzétett és vele kapcsolatban elkövetett szabálytalanságok, kihágások és kihágási jegyzőkönyvek valószínűleg tengeri kigyóvá növekedtek és igen sok dolgot adtak úgy a nagyközönségnek, mint a pénzügyi hatóságoknak.

A globális adó bevezetése és később a lakóknak az illetékes kerületeknél való bejelentési kötelezettsége, amelyet az 1939 február 1-én kelt törvény rendelt el, feleslegessé tették az egyenes adózásról szóló törvény 84. szakaszának 5. bekezdését, amely a fentemlített bonyodalmakat okozta. Ez arra készítette az illetékes hatóságokat, hogy töröljék a fentemlített szakaszt, módosítva így a törvényt az adózók nagy örömeire.

Mindezek ellenére voltak egyes pénzügyi közegek, akik azzal az indoklással, hogy a bejelentési kötelezettséget csak április 1-éig visszamenőleg törölték el, tehát nem vonatkozik a régebbi, a fenti időpont előtti lakbérleti szerződésekre, kihágási jegyzőkönyvet vetettek fel.

Erről az eljárásról értesült D. C. Procopiu pénzügyminisztériumi vezértitkár, aki rendeletben utasított, az alant közegeket, hogy semmiféle esetben sem vegyenek fel kihágási jegyzőkönyvet, még akkor sem, ha a kihágás a törvény módosítása előtt történt. A háztulajdonosok tehát megszabadultak a további felesleges zaklatástól, még akkor is, ha április 1-e előtt történt a kihágás.

Ez a rendelkezés igen sok háztulajdonost és bérletet érint, ezért országsszerű nagy meglepetést keltett, annál is inkább, mert ezt a rendelkezést tudomásul vétel végett már megküldötték az alant pénzügyi hatóságoknak.

A kolozsvári olasz kulturális intézet tevékenysége

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári olasz kulturális intézet — amint ezt annak idején megírtuk — október elsején megkezdte tevékenységét kezdő és haladó olasz nyelvű tanfolyammal, ez utóbbi azok részére, akik az olasz nyelvben már bizonyos ismeretekkel bírnak.

Figyelembe véve a hallgatók nagyszámú jelentkezését, a tagozat igazgatója elhatározta, két hasonló tanfolyam megnyitását a november hónap első hetében.

Azok — és sokan vannak, akik Kolozsváron az olasz műveltség iránt érdeklődést tanúsítanak — általános áttekintést nyerhetnek az első nagy irodalmi századtól, vagyis a XIV. századtól kezdve, amikor is feldolgozták a Dante „Isteni színjátékát”, kapcsolatban a szent drámaikkal és különböző tekintettel az irodalmi eredetiségre.

A XV. századot érzékeltetni fogjuk minden megnyilvánulásban, úgy mint művészet, festészet, reneszánsz és építészet, melyekben a Renaisance hatása nagyszerűen észlelhető. Az olasz élet két első százada mellett, amikor is Olaszország politikailag fel volt osztva és mégis tökéletes szellemi és alkotó egységet mutatott — tanulmányozás tárgya lesz még a XIX. és XX. század a különböző politikai helyzetek szemszögéből. Az irodalom megtartva bizonyos önállóságát ezektől a helyzetektől, mégis elősegíti alakulását és kísérő fejlődését.

A tagozat tevékenysége tehát négy nyelvtanfolyamból, kettő kezdő és két haladó részre, valamint négy kulturtanfolyamból fog állni: I. „Isteni színjáték” és II. A XIV. század művészete címmel.

Impozáns nagygyűlésen foglaltak állást Kolozsvár kereskedelmi alkalmazottai életsorsuk megjavítása érdekében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A magántisztviselői céhbe tömörült kereskedelmi alkalmazottak tegnap este a Vasmunkás Otthon nagytermében impozáns gyűlést tartottak, amelynek napirendjén egyetlen pont: a bérmozgalmak beindításának kérdése szerepelt.

Jovanel Dimitrie, a magántisztviselői céh alelnöke nyitotta meg a népes gyűlést, üdvözölte a nagy számban megjelent kereskedelmi alkalmazottakat és közölte, hogy a céh igazgatótanácsa őt delegálta a most meginduló általános mozgalom levezetésére. Felolvasta ezután a magántisztviselői céhek uniójának táviratát, amelyben közölték, hogy Bragadireanu központi elnök betegsége miatt nem jelenhetik meg a gyűlésen.

Az elnöki megnyitó után a szakmai szervezetek tanácsa nevében Surdu Nicolae a munkásság szolidaritásáról biztosította mozgalmuk megindítása alkalmával a kereskedelmi alkalmazottakat. Czinner József a Dermata-tisztviselői, Fülöp Hermina pedig a gyár és üzemi tisztviselők támogatását ígérték meg.

Jovanel Dimitrie elnök ezután román majd Kandel Ignác főtitkár magyar nyelven ismertették a kereskedelmi alkalmazottak mozgalmának jelenlegi állását. Beszámoltak az eddig lefolytatott tárgyalásokról, amelyek, sajnos nem vezettek eredményre és emiatt szükségessé vált a vizsály bejelentése a munkaügyi vezérfelügyelőségnek. Kérték ezután a jelenlevőket, hogy adják meg az utasításokat a tárgyalások továbbfolytatására.

Voith Miklós, Stauber Jenő, dr. Lobstein Sándor és Léb Albert felszólalásai után a nagygyűlés résztvevői egyhangúlag megadták a felhatalmazást a vezetőségnek a tárgyalások továbbfolytatására.

Az Erdélyből Budapestre származott hivatalnoknő kálváriája

Jolánka elindul Kolozsvárról...

(BUDAPEST.) A zsidó törvény végrehajtásával kapcsolatban Erdélyből nagyon sokan jöttek Budapestre, abban a reményben, hogy most könnyű elhelyezkedésre lesz alkalmuk. Akadt is néhány szerencsés, aki inkább protekcióval, mint saját érdemeivel, jó pozícióba jutott, a legtöbbben azonban még ma is állás nélkül lézengenek a pesti utcákon és egyre inkább forgatják a fejükben a gondolatot, hogy hazamennék az ő szűkebb, de talán számukra biztosabb pátriájukba.

Kolozsváron sokan ismerték B. Jolán hivatalnoknőt. Szorgalmas, derék tisztviselőnője volt egy ottani textil-

tatására. Kimondták, hogy a mozgalmat feltétlenül sikerre viszik.

A lelkes hangulatu nagygyűlés Jovanel Dimitrie zárószóival a késő esti órákban fejeződött be.

Megkezdődtek a közvetítő tárgyalások a munkaügyi vezérfelügyelőségben.

Megírtuk, hogy a kolozsvári munkaügyi vezérfelügyelőség szakmanként tűzte tárgyalásra a kereskedelmi alkalmazottak mozgalmának ügyét. Tegnap került sor a volt Ipartestületi székház nagytermében a női divat, textil és posztó szakmában foglalkoztatott kereskedősegek ügyének tárgyalására. A tárgyaláson a kereskedőket Kucuk Ferdinand, a Scherg posztógyári lerakat igazgatója, dr. Tutalea Victor ügyvéd és Muth Mihály, a Kereskedő Társaság titkára képviselték. Az alkalmazottak részéről Cuzman Teofil, Friedl József, Mátyás Ervin, Judovits Sándor, Léb Albert és Tury Sándor, a magántisztviselői céh képviselőiben pedig Jovanel Dimitrie alelnök és Kandel Ignác főtitkár jelentek meg. A tárgyalás megnyitása után Tarnovean Bazil munkaügyi felügyelő ismertette a munkaviszályról szóló törvény vonatkozó rendelkezéseit. Kandel Ignác főtitkár előterjesztette a kereskedelmi alkalmazottak kívánságait. Bejelentette, hogy az alkalmazottak 20—30 százalékos béremelést kérnek, mivel a jelenlegi fizetések nincsenek arányban a folyton növekvő drágasággal. Dr. Tutalea ügyvéd a főnökök nevében azt az előterjesztést tette, hogy a tárgyalást halasszák el addig, amíg a kereskedők egymással megegyeznek a követendő egységes eljárás tekintetében. A munkaügyi felügyelő elfogadta az előterjesztést és a tárgyalás folytatását október 25-ére tűzte ki.

cégnek. Miután százszázalékos árja és mert régóta vágyott nagyvárosba, ő is felkerekedett, otthagyta régi állását és egy szép napon — annak már van pár hónapja — megjelent itt Budapesten. A többi had dmondja el ő maga: „Szédelegve fordultam ki az ajtón...”

Először egy Nádor-uccai ingatlan forgalmi irodánál próbálkoztam, amely gépirónót keresett. Elegáns, háromszobás lakás ajtaja, nyílt meg cseppet semre. Fehérfehér szobalány jelentett be. Pár perc múlva kijött egy idős hölgy.

— Havi harminc pengős állásról

van szó, kedvesem. Tudja, ma nem igen van ingatlanforgalom... de azért az irodát mégis fentartjuk. Munkaidő csak hat óra volna. Persze, ha a férjem ügyvédi munkakörében is volna még utána valami munka, mert a férjem ügyvéd is... akkor ott is segítenie kellene.

Szédelve fordultam ki. Harminc pengő?... Hiszen ez még alibérleti cseledszobára se elég.

De hogy milyen nagy egyes körökben a nyomor, arra jellemző, hogy még az ajtóban voltam, amikor megjelent egy másik jelölt és ekkor a következő diskurzus folyt le előttem:

— Harminc pengős állásról van szó.

— Kére melvállalom.

— Emelése sincs egyelőre kilátás.

— Akkor is reflektálok az állásra.

Jobban megnéztem a szerencsétlent: középkori nő volt, anyatípus. ki tudja; nem éhez a gyermekeire gondolt-e?

— Hol lakik? — kérdezte a ház ura.

A jelölt megemlítette egy második kerületi, budai uccát.

— De hiszen a fizetésének fele elmegy majd villamosra.

— Gyalog fogok járni. — Ugy látom, már kinos volt számára a sok fagatás. — Kérem, nem indokolhatom meg, az állást mindenesetre elvállalom.

Észrevétlenül kisurrantam, fejem megfordult, mint egy holdkörös támo-lyogtam le a lépcsőn.

„A titkár urnak szöke a zsánere”

A legközelebbi stációm egy titkár ur volt, aki gép- és gyorsírónt keresett. Csupa fiatal lánykák áldogáltak a folyosókon. Lemertem fogadni, hogy a fele se gép-, se gyorsírni nem tud. A „titkár ur” cím szédítette őket.

Aminthogy ki is derül a továbbiakból...

— A titkár urnak szöke a zsánere... — hangzik nevetve a házmeztérülkéből.

A válogatás során mindenkit elküldtek — a legszökebbet és legfiatalabbat kivéve. Őt szerződtették...

— Ez az utolsó próbálkozásom... — mondja mellettem leverten egy komolyabb lány, amikor kifelé csődülünk a kapun.

— Nem értem — mondtam neki. — Hogy őszinte legyek, azt hittem, hogy most, hogy olyan sok tisztviselőnt el kellett bocsátani, lesz hely bőven.

— Csak a tökéletes munkaerőknek, drágám, d enem nekünk...

— De bocsánat, én jó gyors- és gépirónó vagyok.

Rámnézett, meglepetten:

— Akkor, úgy látszik, nincs szerencséje. Ha már volna állása, akkor biztosan nakadna minden ujja meg egy. Haha. De egy állástalan munkaerőben nincs bizalom... Furcsán hangzik, mi? De így van.

„Érettségizett mosónő”

— Számtalan sikertelen próbálkozás után egy Tátra-uccai mosóházban ajánlkoztam. Azt mondták, rendben volna, de nincs szakmai jártasságom. Ugy látszik, itt érettségizett mosónő keresek.

— Aztán egy budai építkezési vállalkozóhoz bandukoltam ki.

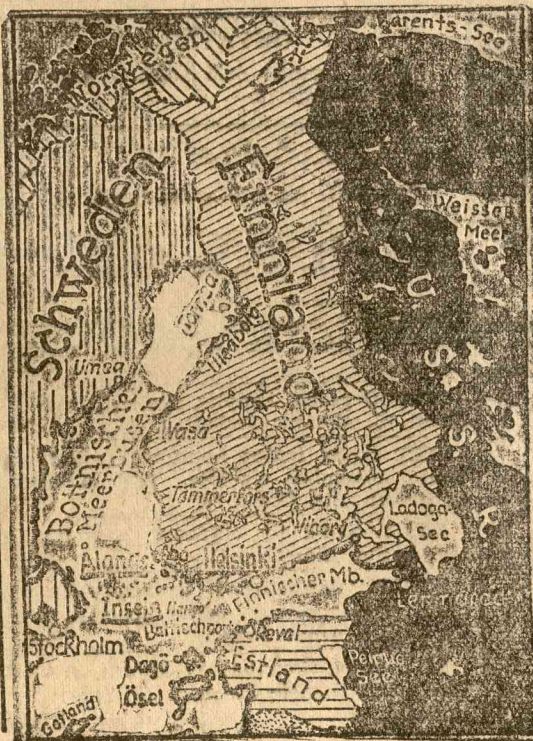
— Sajnos, az állás már be van töltve... — fogadtak.

— Az írógép mellől bájos, szöke lány mosolygott rám. Mennyi minden volt ebben a mosolyban...

Ime, B. Jolán kálváriája. És ez nem elég, már elfogta a honvágy és akár holnap hazautazna, ha nem szégyellné magát ismerősei előtt. Most még csak abban bízik, hogy a bankhivatalnokok fizetésének minimálisát után, meg fogják állapítani a fizethető legkisebb gépirónói javadalmazást is s akkor talán sikerül neki emberhez méltó módon dolgoznia.

Mert állás volna azért elég. Csak nagy a kínálat és meglehetősen bizonytalan és pangó a gazdasági élet is. De hát ez most az egész világon így van és B. Jolán legfeljebb azzal vigasztalhatja magát, hogy szerencsétlen kor-szakban született.

Fanyarizú, utolsó narúotikum...

A finn-orosz tárgyalások

Finnország és Oroszország között már napok óta folynak a tárgyalások és ezekre a világ egész közvéleménye felfigyel. Az orosz kormány ugyanis szeretné kiterjeszteni hatáskörét a Finn-öbölre is, hogy csatahajóinak útját Leningrádtól a Balti-tengeren át zavartalanul biztosítsa. Ebből a célból bizonyos engedmények ellenében a Finn-öböl néhány szigetét kéri támaszpontul és légi-flotta bázisul. Finnország arra való hivatkozással, hogy semleges akar maradni, egyelőre nem hajlandó a Szovjetnek területi engedményeket adni. A világ most feszülten figyeli a fejleményeket amelyek remélhetőleg lehetővé teszik a békés megoldást.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavazóként 2 lej, vastagabb betűvel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelzés és címnélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portézott jelzés leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Hivatalos órá reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelénésre csak délelőtt 10 óráig vesszünk fel.

VILLANYONDOLALÁS külföldi módszerrel és szerelőkkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej! Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan vesszünk. Casa Orologelor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteiket, készfűzőket, kötöttárukat, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttárgyok. (2678)

GYERMEKKOCSI gyártáshoz szükséges teljes üzemfelszerelés egyben, vagy részletekben eladó. Cim a kiadóban. (2879)

MAKULATURA, újságsomagoló papírral kapható 10kg-os tételekben a kiadónál. (2678)

SCHIMBÁSOK figyelmébe! Elsőrendű lovak Háraknál kaphatók. Cluj, Str. Băii Someni. Telefon: 3623. (2835)

TRÁGYA eladó Háraknál. Cluj, Str. Băii Someni. Telefon: 36-23. (2836)

VESZÜNK 2 drb. 380 v. 2-3 HP villany motort. Vlad, Str. Anton Pan No. 10. (6152)

ÓCSKARUHÁKAT és télikabátokat veszünk, házhoz is megyek. Grünfeld, P. Unirii 18. (5867)

HORDÓK, újak kaphatók 500-1300 literig. Fürst Simon kádarmesternél. Déva. (VT2862)

ÓCSKARUHÁKAT veszünk, télikabátokat és választékokban 500 lej! eladók. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (5878)

EBÉDLŐBERENDEZÉS eladó. Strada Bălcescu 4., emeleten. (6139)

ELADÓK 750 kilós tolmérleg, különböző körfűrészlappok, egy ventilátor, egy ebédlőkredenc. Str. Moldovei 8. (6115)

SELYEMGYAPJAS angora nyulak minden nagyságban elsőrangú tenyészetből és rendes házinyulak eladók. Str. Moldovei 8. (6114)

ELADÓ Singer szabógép, P. Carolina 3. Apart. 1. (5147)

8 drb. jókarban lévő tiszta boros hordó 60-350 literig eladók. Str. Gen. Poetas 5. (6222)

KERESEK üzemképes motoros fűrészfűzőgépet. Str. Aventuroasă 6. (6245)

HASZNÁLT monopol rőmöt keresek megvételre. Telefon 12-39, csak délelőtt. (6244)

KÖRZŐFELSZERELÉSEKET, lehetőleg Richtert, rajz műszereket jó áron veszek. Str. Bucovina 6. (6242)

NYOLC és 12 csöves Zephir kályhák kifogástalan állapotban eladók. Kalapki-rály, Piața Unirii 5. (2873)

KÉT méhcsalád eladó. Str. Chintăului 80. sz. (6228)

KÁPOSZTAS hordók eladók. Cal. Regele Ferdinand 34., portánál. (6248)

HEGEDŰISKOLA, Block elsőkötet, összehajtható kottaállványt keresek. Cal. Reg. Ferdinand 141. III. 26. Telefon: 2072. (6257)

FEKETE női télikabát eladó. Str. Mico 33. (6256)

PORTABIL írógépet keresek megvételre. Dr. Bulbuk, Xenopol 2. (6254)

OSTYAPRÉSEK olcsón eladók. P. M. Viteazul 25-ös városi bodega. (6262)

ELADÓ butorok igen jó állapotban. Str. Berde 3. Érdeklődni portánál. (6264)

ELADÓ Portál jókarban, 327 széles. Varga asztalos, Str. Memorandului 22. (6265)

ÓCSKARUHÁKAT és télikabátokat veszünk. Házhoz is megyek. P. Unirii 18. Grünfeld. (6270)

OLCSÓ gombvásár a Parfumeria D'Orban. (6273)

A TOLVAJ

Izgalmasabb, idegfejtőbb, aktuálisabb darab alig van a modern színpadi irodalomban, mint A tolvaj. Korunk egyik legáltalánosabb társadalmi szenvedélyét, a divat örületét viszi színpadra Bernstein, a mai drámairodalom talán legtöbb sikerre visszatekintő szerzője.

A tolvaj lebilincselően érdekes me-

séje, lélekábrázolásának tökéletes pontossága, a szenvedélyes szerelem utvesztő között éles szemmel járó sorsábrázolása bizonyára nálunk is a műsor állandó darabjává teszik A tolvajt, amelynek főszerepeit Fényes Alice, Paál Magda, Nagy István, Borovszky Oszkár, Lantos Béla és Szabados Árpád alakítják.

Szombati és vasárnap délutáni előadások

Szombat délután 5-kor Louis Verneuil izgalmas színműve, a Duo kerül színpadra helyi árakkal. Vasárnap háromkor megismétlik a Boldog órák előadását,

hatkor pedig az óriási sikerű Birabeau vigjáték. A szerelem gyümölcse kerül színpadra.

Grófkisasszony

Harsányi Zsolt legújabb vigjátéka

A Vigszínház új igazgatójának, a magyar színpadi irodalom egyik legünnepebb szerzőjének, Harsányi Zsoltnak új vigjátéka, a Grófkisasszony lesz a színház legközelebbi bemutatója. Az eredetileg hétfőre tervezett bemutatót Pluhár István fix naphoz kötött előadása miatt kedden tartja meg a színház.

A Grófkisasszony megint csak azt a kedves, izes, bőhumorú és a mesterséget tökéletesen tudó színpadi író mutatja be, akinek Harsányi Zsolt minden eddigi munkájában megmutatkozott. Hőse egy fiatal vidéki birtokos, aki verselgetni is szokott. Egyik versét leközi egy kolozsvári újság, mire a fiatalember otthagy csapat-paport és az első vonattal elutazik Kolozsvárra. A naiv vidéki fiút azután jókedvű újságírók beugratják, zseniként bánnak ve-

le, összehozzák egy kardalosleánnyal, akit grófkisasszonynak adnak ki és innen indul el azután a Harsányi Zsolt jókedvű története, amelyben humoros és érzelmes jelenetek váltogatják egymást.

A nagyszemélyzetű vigjáték címszerepét Fényes Alice alakítja, a vidéki fiatalember Nagy István adja. Haáz Joli egy tanítókisasszony-démon szerepében most mutatkozik be Kolozsváron. De jobbnál-jobb szerepekben Beness Ilona, Hegyi Lili, Havadi Nagy Ilonka, Járny Teri, Faludi Márta, Radó Éva, Tihanyi Magda, Borovszky Oszkár, Lantos Béla, Bodó György, Senkál Endre, Gulácsy Albert és mások is fellépnek. Puskás Béla és cigányzenekara is szerepel az újdonságban, amelyben Nagy István magyar nótákat énekel.

INGATLAN

ELADÓ Kolozsvárt a Donát-úton, az autóbussz végállomás közelében 3 és fél hold fiatal gyümölcsös, kerti házzal, kamrákkal, a Szamoshoz külön lejáróval és 10 méter kiépített Szamos-parti fürdővel. Érdeklődni lehet dr. Asztalos Sándor ügyvédnél, Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand 7. II. em. Telefon: 14-84. (5785)

ELADÓ ház 7 szoba, 2 konyha, fürdőszoba, 1250 nm. parcellázásra alkalmas. Str. Ep. N. Ivan 8. (6182)

FORGALMAS helyen korcsma és szoba, konyha, istálló telek eladó. Cal. Regele Carol II. 156. (6237)

ELADÓ sürgősen Cal. Regele Carol II. várm. mellett kis szoba, konyha külön két kis szobával, pince, kitűnő ivó kut, 600 nm. telekkel 80 ezer lejt, fele összeg fizethető 1940 május 1-én. Str. Albinában két szoba, konyha, pince, kert 150 ezer lejt. Megbizva Gabányi, Str. Vrabilor 19., emelet, délután 4-6-ig. (6248)

HÁZ olcsón eladó. Str. Subdeal 32. (6261)

KISEBB családi házat keresek megvételre 100 ezer lej készpénz, a többi részletre. Str. Cernăuți 22. (6266)

ÁLLÁST KERES

KÖNYVELŐ adó és betegségyógyzó ügyekben jártas, délutáni órákra adminisztrációs munkát, vagy órákonyvelést vállalna. Cim a kiadóban. (5736)

DADA állást keres. Str. Lingura 74. Sipoș Susanna. (6239)

INTELLIGENS nő magános hölgy, vagy ur háztartásának vezetését, esetleg betegápolását vállalja. Jelige: „Magános nő” (6249)

EGY intelligens jólfűző házvezetőnő állást keres. Cim a kiadóban. (6269)

ÁLLÁST KAPHAT

FIATAL villanyszerelő segédet felvesz Nadler szerelő mester, Str. Corhes 12. (2875)

SZAKÁCSNŐT keres egyedülálló idősebb földbirtokos. Gáll, Corpadea u. p. Apahida. (6030)

NEGY középiskolát végzett erős fiúk ruhafestő tanulóknak felvétetnek. Strada Gen. Poetas 5. (6223)

KERTÉSZSEGÉDEK, gyakornokok, ügyes fiú tanulónak felvétetnek. Jelentkezni lehet Str. Regina Maria 16. Szabó virágüzlet. (6238)

TANULÓT négy középiskolással kezdő mechanikát felvesz dr. Lám elektrotechnikai vállalat. Str. Samuil Micu 6. Jelentkezni délután 5-6 órákor. (6230)

INTELLIGENS kufutófiút, vagy leányt azonnal felveszek. „Trafik” jeligére. (6253)

KIFUTÓLEÁNY felvétetik. Kalapszalon, P. Unirii 22. udvarban. (6272)

KÜLÖNFÉLÉK

VIRÁG Lajos minden este Barabásnál muzsikál az Ovárban. (2877)

CFR Mandat de transport birtokosai előnyös feltételek mellett szerezhetik be fájukat Lázár fatermelő cégnél. Str. Gh. Baritiu 28-a Rodna Veche állomásról. (2801)

AMERIKA részére komoly szabadalmakat keresek. Megkereséseket „Praktikus” jeligére a kiadóba kérek. (6189)

JÓFORGALMU korcsma átadó. Cim a kiadóban. (6241)

ELVESZETT Dragos László névre szóló katonai és személyazonossági és többféle igazolvány, tárcával együtt. Jutalom ellenében kérem leadni Str. Cicio Pop 7., Szántai pékségbe. (6236)

KERESEK 30.000 lejjel társat jól jövedelmező vállalatához. „Állandó jó kereset” jeligére. (6249)

ELVESZETT egy kicsi sárga japán kutya. Becsületlen megtaláló jutalom ellenében adja le Tudor Vladimirescu-ucca 16-a szám alatt Saulescu alezredesnél. (6259)

OKTATÁS

NEMET, román órát adok. Erd. Str. Fabrica de Spirt 3. (6255)

KIADÓ LAKÁS

AZONNAL kiadó 2 szoba irodának. Str. Reg. Maria 5. (T2820)

EGY szoba, konyha, komfortos lakás november 1-re kiadó. Str. Oăsanu 30. (6170)

KIADÓ 2 szoba, konyha, mellékhelyiségek 1000 lejtért. Str. Subdeal 24. Sörgyár mellett. (2867)

KIADÓ szoba, konyha, speisz, Str. Moldovei 15. állomás mellett. (5696)

KÉT szoba hallos komfortos villalakás kiadó november elsejére. Str. Elisabeta közelében, Str. Gruia 10. (6004)

BELVÁROSI új villában garzonlakás kiadó. Str. Bis. Ort. 17. (6184)

NAGYKITERJEDÉSŰ üzemhelyiség világos raktárhelyiség iroda ipariárammal kiadó. Str. Anton Pan 6. (6192)

EGY szoba, konyha, éskamra azonnal kiadó. Str. Uzinele Electrice 13. Sporttelep mellett. (6209)

KIADÓ cserépkályhás uccai szoba. Hasdeu 11. (6224)

KÜLÖN telken kiadó modern 2 szoba, konyha, mellékhelyiségek. Ert. Str. Rugului 40. (6220)

KIADÓ napos oldalon egészséges szoba, konyha, speiz. Cal. Traian 49. (6243)

KETTŐ szoba, konyha összkomfort november 1-ére kiadó. Str. Gojdu 21. Telefon: 22-03. (6240)

CSINOSAN butorozott szoba kiadó. Str. Avram Iancu 7., emelet. (6247)

ELEGÁNS, különbejáratú szoba, fürdőszoba használatnál nov. 1-re kiadó. Reg. Ferdinand 77. szám alatt, esetleg kosztal. Értekezni lehet Axente Sever 4. sz. alatt d. e. 9 től d. u. 3-ig. (6252)

KIADÓ 2 szoba, konyha, stb., vagy 1 szoba, konyha, stb és 1 szoba. C. M. Foch 58. Trafik. (2876)

BELVÁROSBAN külön telken 3 szobás, kertes család! ház kiadó. Teljes komfort. Cim a kiadóban. (6267)

SZOBA, konyha kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 89. Apart. 10. (6271)

LAKÁST KERES

3-4 SZOBÁS lakást keresek lehetőleg központban. Cimeket Sora mellett! cukrászdában. (6195)

KERESÜNK sürgősen ugyanabban a házban két butorozott szobát és egy butorozott szobát, amelynek a konyhához van bejárata. Cimeket: Telefon 13-38. (6213)

KERESEK teljesen különbejáratú jól butorozott szobát belvároshoz közel fürdőszoba használatnál. „Állandó lakó” jeligére kiadónálhoz. (6227)

KERESÜNK két nagy világos szobát irodahelyiségnek, központban nov. 1-re. „Berlini Victoria”. Telefon: 12-39. (6263)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Péntek fél 9: **A tolvaj.** (Henry Bernstein világhírű színműve, Góth Sándor fordításában. Fősz.: Fényes Alice, Paál Magda, Nagy István, Borovszky Oszkár, Lantos Béla, Szabados Árpád. Rendező: Szabados Árpád. Premier bérlet 6. szám.)

Szombat d. u. 5: **Duo** (Louis Verneuil páratlanul izgalmas színműve Fényes Alice és Nagy István fellépésével. Olcsó helyi árakkal.)

Este 9: **A tolvaj.** (Rendes bérlet 6. Irodalmi bérlet 4. szám.)

Vasárnap d. u. 3: **Boldog órák** (Olcsó helyi árakkal.)

Délután 6: **A szerelem gyümölcse.** Este 9: **A tolvaj.**

Mozi

SELECT MOZGÓ: Ő és Én (Szerelemi kaland.) Charles Boyer és Irene Dunne művészpár filmreke, mely lázba hozta az öt kontinens mozikedvelőit. Meghatóan szép szerelemi történet, nagyszerű szereposztással, kiváló rendezéssel.

ROYAL MOZGÓ: Minden idők legizgalmasabb kémfilmje a francia-német háborúból. **Benoit kapitány visszatérése.** Fősz.: Jean Murat és Mireille Balin. Mindenki nézze meg.

URANIA MOZGÓ: A kaukázusi brigád. A francia filmgyártás díjat nyert remeke. Fősz.: Lisette Lanvin, Charles Vanel, Troubetzkoy Herceg, Roger Duchesne, Vera Korene. Műsoron kívül hirdó.

CAPITOL MOZGÓ: Az idegenlégő becsülete. Hatalmas rendezésű, izgalmas algéri film. Főszerepekben: Charles Vanel, Marie Bell és Pierre Renoir.

RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9: Két világsláger, egy helyár. I. Uraganul. Az évad legnagyobb monumentális film slágere. Fősz.: Dorothy Lamour és John Hall. II. **Száz férfi és egy leány.** Zenés operett. Fősz.: a bájos Deanna Durbin és Leopold Stokowsky. III. **Hiradó.** Köv. műsorunk: **A zendai fogoly.** II. **Az utolsó hős.**

— Országos értekezletre hívták össze a NUF tagozati titkárait. Bukarestből jelenti a Rador: Giurescu, a NUF szervező minisztere értekezletre hívta össze a Nemzeti Ujjászületés Frontja mezőgazdasági, kézműipari, ipari és kereskedelmi, és szellemi tagozatának tartományi és vármegyei titkárait. A nagyszabású értekezlet október 23-án, hétfőn délután 5 órákor a képviselőházban fogják megtartani és azon Argetoianu Constantin miniszterelnök fog elnökölni.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Október 21, Szombat.
Róm. kat. és Prot.: Orsolya. Ort.: S.
Ilarion c. M. Izr.: 8 Marchesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

IGAZA VAN

Tanító: Melyik az a két szó, amelyet
a tanuló leggyakrabban használ az is-
kolában.

Jancsika: Nem tudom.

Tanító: Igazad van fiam...

Keddtől mindennap

Grófkisasszony

INKÁBB KÖZTÁRSASÁGBAN

Kissné könnyek között így szólt az
urához:

— Látod, Pista, te engem ez előtt
mindig királynőnek nevezteél s most
már nincs egy gyöngéd szavad se hoz-
zám.

— Ez igaz — vágja rá Kiss —, de
mióta a „királynő” nem stoppolja meg
a zoknijaimat, nem foltozza ki az in-
geimet, nem talpaltatja meg a cipő-
met, elhatároztam, hogy inkább köz-
társaságban élek.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Októ-
ber 21. szombaton reggeltől október
28. szombaton reggelig a következő
gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szol-
gálatot: Dr. Hintz, Piata Unirii, dr. Ha-
lász, Piata Cuza Voda, Flohr József,
Calea Regele Ferdinand, „Diana”, str.
Nicolaie Jorga.

— Dr. Ábrahám Lajos nőgyógyász,
sebész rendeléseit ismét megkezdte. C.
Regele Ferdinand 43. Telefon: 30-90.

Börkabátot

méret után készít, javít és fest spe-
ciális módszerrel. Tisztek részére az új
előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch,
C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

— Házassági hír. Weber Rudolf Wil-
helm városi adóosztályos és Sallay
Emm, leány folyó hó 21-én 6 órakor
tartják esküvőjüket a Piarista temp-
lomban.

— Telepes-per az ítéltábla előtt.
Kotormán János nagysármási telepes
elhalálozott és 13 hold földjét négy
leányára hagyta, akik közül három
Magyarországra költözött ki még az el-
halálozás előtt, a negyedik pedig itt-
hon maradt a birtokot gondozni. Ez a
leány, Kotormán Róza, meg akarta
venni a testvérei részét, akik azonban
eladták a reájuk eső birtokokat Lirika
Károlynak. Lirika Károly dr. Blaga
ügyvéd útján birtokbárlézési pert
indított Kotormán Róza ellen. Ez kifo-
gásokkal élt s a telepes törvényre való
hivatkozással az adásvétel megsemmi-
sítését kérte, mert az ő elsőbbségi jo-
gát nem vették figyelembe a testvérek.
A törvényszék így is döntött. Ez az
ítélet most került a tábla elé, amely
Kotormán Róza jogi képviselőjének in-
dítványára újabb tanak kihallgatását
rendelte el s a tárgyalást elhalasztotta.

— Tíz kézzel való halálra sebezte
az anyja segítségére siető apát a részeg
fiu. Giurgiuból jelentik: Megdöbbenő
apagyilkosság történt a városban. Ion
M. Floare, Caramidarilor uccában lakó
fiatalember részegen tért haza és
pénzt kért anyjától, hogy mulatozását
folytathassa. Mikor tagadó választ ka-
pott, megtámadta anyját, akinek a fiu
apja sietett segítségére. A küzdelem az
apa és fia között rövid és egyenlőtlen
volt: A fiu kést rántott és tíz kézzel-
rással megölte apját, de ugyanakkor
súlyosan megsebesítette egyik fiu és
leánytestvérét is, akik apjukat igye-
keztek szorongatott helyzetéből kimen-
teni. A bestiális fiut letartóztatták.

„Az Ott partján”

Magyar nőtaestély Sepsiszent- györgyön

(SFT. GHEORGHE-SEPSISZENT-
GYÖRGY.) A „Kéknefelejt” Erdélyi
Magyar Dalirodalmi Társaság a sepsi-
szentgyörgyi Magyar Dalárda vendé-
geként nagyszabású előadó-estélyt ren-
dezett. Az ünnepély az Astra mozgó
hatalmas színháztermében este 9 óra-
kor kezdődött, dr. Horváth Miklós a
Magyar Dalárda elnökének melegen-
gu bevezető szavaival. Utána a dalárda
székely dalokat adott elő, Ferencz Jenő
karnagy vezényletével, fegyelmélet-
ten, megnyerően. Vajda Gáspár ref.
lelkész Reményik-verseket szavalt
megrázó erővel érzékelte a drámai
fordulatokat. Koródi József (Brassó)
Bánffy-nótákat énekelt, kihangsúlyoz-
va az örökéletű dallamok minden szép
ségét. Szünet után új erdélyi szerzők
nótái kerültek műsorra. Dr. Barabás
Béla (Sepsiszentgyörgy) behízelgő
basszusával, dr. Dávid István (Kézdi-
vásárhely) nótáiból adott elő. Lőrincz
Viola (Gyergyószentmiklós), aki Nagy
Denes (M.-Vásárhely), Máthé Árpád
(Kolozsvár), Nagy Mihály (Csókaly) és
Béczy Ernő (Dés) szerzeményeiből
énekelt, — ez alkalommal lámpaláz-
tól mentesen — és Gyergyó után most
a sepsiszentgyörgyi közönséget is me-
ghódította a magyar dal számára. Kiss
János (Brassó) az Erdélyszerte ismert
kiváló tenorista, Koródi Ferenc, Sz.

Harsányi Zsolt legújabb vígjátéka

Grófkisasszony

Nagy Endre, Szittya Horváth Lajos,
Hintos László és dr. Simon Ferenc da-
laival aratott őszinte sikert. Kará-
csony Margit (Gyergyó) mélytűzi fe-

kete szeméit álmadozóan lesütve, dr.
Dávid István, dr. Albisi József és In-
cze János nótáiból mutatott be nagy
tetszéssel. Farkas Katica (Sepsiszent-
györgy) a magyar dal megkívánta le-
helet finomsággal tolmácsolta Sz. Nagy
Endre, György Sándor, B. Adorján Je-
nő és Gajzágó Nusi nótáit.

Fodor Böske (Sepsiszentgyörgy)
pompásan festő magyar ruhában, haj-
lékony hanggal énekelte el Molnár Já-
nos, Zöld Zoltán és Polgár József leg-
szebb nótáit. A kis 12 éves Kölcze Dá-
vid székely csodagyermek (Sepsiszent-
györgy) Molnár János, György Sándor
és dr. Albisi József szerzeményeiből
énekelt szépen csengő szoprán hanggal.
Végül Koródi Feri lépett színpadra, aki a
zenekar élére állva saját magát ki-
sérve, mint egykor Fráter Lőránd,
előbb R. Sárossy Margit, majd leg-
szebb saját nótáit énekelte el, ritmi-
kus tapsra ragadva a közönséget. A
függöny legördülte után a közönség,
melynek soraiban ott volt a környék
színe-java, melegen ünnepelte az ősz-
szes szereplőket, a rendezőseket és a
megjelent szerzőket: dr. Dávid István
elnököt, Sz. Nagy Endre főtáitkát,
Csiby Lajos közismert székely író és
Hadházy Béla főpénztárost, aki egész-
séges humorral telített szellemességgel
igyekezett egybekovácsolni a szerep-
lőket és nótaszerzőket a magyar dalért
rajongó közönséggel.

Műsor után reggelig tartó tánc kö-
vetkezett. Másnap József aldobolyi lel-
kész kellemes meglepetésként meghiv-
ta ebédre az összes szereplőket és szer-
zőket, akik a vendégszerető házigazda
jóvoltából kellemes autókirándulás-
ban is részesültek.

Rendezik a szamosvölgyi vasutasok nyugdíját is

(DEJ—DÉS.) Mint ismert, a sza-
mosvölgyi vasut volt alkalmazottai
még a mai napig sem kapták meg tel-
jes összegben nyugdíj-illetményüket
és súlyos sérelmük orvoslásával, jog-
igényük érvényesítésével megbízták
dr. Fodor Radu bukaresti ügyvédet.
Örömmel vették a napokban megbízott
juk azon értesítését, hogy a közleke-
désügyi miniszter és a pénzügyminisz-
ter a napokban megbízottat küld ki
Désre, miniszteri tanácsos személyében.
A miniszteri tanácsos felül fogja vizs-

gálni a szamosvölgyi vasut adminisztrá-
tív tevékenységét, amiről a két minisz-
tériumnak be fog számolni. Ez a beszá-
moló annyiban érdekli a szamosvöl-
gyi vasuti nyugdíjasokat, mert egy ko-
rábban hozott pénzügyminiszteri hatá-
rozat alapján, a nyugdíjasok illetmé-
nyeinek rendezése a szamosvölgyi va-
sut felszámolásával szorosan összefügg.
A szamosvölgyi nyugdíjasokat a minisz-
teri tárgyaláson továbbra is dr. Fodor
Radu bukaresti ügyvéd fogja képvisel-
ni.

— Felmentették a felsőbányai ple-
bánost. Cumbel Lajos felsőbányai ró-
mai katolikus plebánosnak sok ellen-

Érzelmes, humoros, izes

Grófkisasszony

sege van a faluban olyan egyének kö-
zött, akik könnyű szerrel árthatnak
a nekik nemetsző személyeknek. Cum-
bel Lajos ellen is több eljárás indult,
de valamennyi mindaddig beszüntető
végzéssel ért véget, mert plebános el-
len konkrét bizonyítékok nem merül-
tek fel. Az elmúlt hetekben újabb ház-
kutatás volt Cumbelnél. Ezúttal „su-
lyos” bizonyítékok kerültek kézre. Töb-
bek között páter Bonaventura lelkész-
nek egyik levele, amelyben arról pa-
naszkodik, hogy bizony megnehezített
az idők járása felettünk és a mi rend-
házunk is állandó izgalomban él. Ezen
a bizonyítékon kívül más levelek is te-
rítékre kerültek, amelyek egy-egy ada-
ttal nyújtottak a Cumbel ellen újabb
már a katonai törvényszéknél tett fel-
jelentésnek. Úgytett tegnap vették tár-
gyalás alá. A plebános egyedül védte
magát és pedig olyan sikeresen, hogy
a katonai törvényszék felmentette őt
az ellene emelt vád és következményei
alól.

II. Károly király Öfelségé- nek köszönete Kolozsvár városának

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Dr. Borne-
mis, Sebastian polgármester — mint
megírtuk — a napokban megleghangu
táviratban üdvözölte Öfelsége II. Ká-
roly királyt születésnapja alkalmából.
A polgármester üdvözlését a Felség
most a következő szövegű táviratban
köszönte meg:

„Dr. Bornemisa Sebastian Kolozs-
vár polgármesterének. Fogadja kö-
szönetemet Kolozsvár város közön-
ségének nevében kifejezett hűséges
szerencsekívánataiért. Egészséget!
Carol R.”

Tusnád közelében kisiklott a tehervonat — két vasutas meghalt, négy megsebesült

(BUCURESTI.) (Rador.) Csütörtökre
virradó éjszaka Tusnád közelében egy
tehervonat öt vasuti kocsija kisiklott.
A vasuti szerencsétlenség következté-
ben két vasutas életét veszítette, másik
négy megsebesült, köztük kettő rendki-
vül súlyosan. A hivatalos vizsgálat
megállapította, hogy a kisiklás bűnös
kezek idézték elő, amelyek kötőböket
helyeztek a sínre. A vizsgálat a tet-
tesek kézrekerítése érdekében nagy
eréllyel folyik.

A bukaresti Diákszövetség nagy lelkesedéssel csatlá- kozott a NUF kebelében a Diák-Arcvonalhoz

(BUCURESTI.) (Rador.) A fővárosi
egyetem új tanévének megnyitása al-
kalmából a joghallgatók egyesülete em-
lékiratot juttatott el Argetoianu mi-
niszterelnökhöz. Az emlékiratban a
főiskolai hallgatóság rendíthetetlen hű-
séget fejez ki II. Károly király Öfelsé-
ge iránt és egyben mélyen elítéli azt a
galád orvgyilkosságot, amelynek Ar-
man Calinescu, az ország volt minisz-
terelnöke esett tragikus áldozatává. A
Diákszövetség örömmel veszi tudomá-
sul azt a rendeleti törvényt, amely a
NUF kebelében a Diák-Arcvonal meg-
szervezéséről intézkedik és ennek meg-
alakítása érdekében ma, október 20-án
délután 6 órakor rendkívüli közgyűlést
tart a diákegyesület, hogy felismerve
az idők történelmi jelentőségét, a ma-
ga részéről is bekapcsolódhassék az
új államélet létkető ütemébe, amely-
lyel a kormány az ország nemzetj és
társadalmi újjászülését kívánja meg-
valósítani.

— Meg akarta menteni ökrét a pász-
torfiu: halálra gázolta a vonat. Con-
stantából jelentik: Stoianov Dumitru
fiatal pásztorfiu a Bucuresti-Constan-
ta vasutvonal mellett, Cernavoda ál-
lomás közelében legeltette a gondjaira
bizott ökröket. Egyik ökre a vasutvo-
nalon legelt, amikor feltűnt a köze-
ledő vonat. A fiu az ökörhöz rohant és
megpróbált, lehuzni a töltésről. Szán-
déka nem sikerült. A vonatvezető
ugyan fékezett, de a vonat sebessége
elég gyors volt ahhoz, hogy az ökröt
ketté vágja és olyan súlyosan sebesi-
tette meg a lelkiismeretes pásztorfiut,
hogy kórházba való szállítás után rö-
vid idővel kiszenvedett.

— A menekültek ügyéről tárgyaltak
Amerikában. Washingtonból jelenti a
Rador: Cordell Hull, az Egyesült Álla-
mok külügyminiszterének elnökletével
összeült annak a bizottságnak az igaz-
gatósága, amely a politikai menekül-
tek ügyét rendezi. Az igazgatóság első
tanácskozás, csak rövid ideig tartott,
majd elhatározta, hogy a tanácskozást
október 26-án folytatja. Egyidejűleg
köszönetet szavazott San Dominigo, va-
lamint a Filippi szigetek kormányá-
nak, amelyek készséggel felajánlották
területeiket arra a célra, hogy politi-
kai menekülteket itt telepítsenek le.

Semmi sem zavarja Románia béke- és biztonságpolitikáját - állapította meg a tegnapi minisztertanács

BUCURESTI. (Rador.) A kormány tagjai tegnap Argetoianu miniszterelnök elnöke alatt tanácskozára ültek össze, amelynek végeztével a következő hivatalos közleményt adták ki: „A miniszterelnök a miniszterekkel tartott megbeszélés alapján úgy határozott, hogy módosítja a köztisztviselők munkaidejét. A köztisztviselők munkaideje ezentúl reggel 8 órakor kezdődik és fél 2 órakor végződik, kivéve a hétfői napot, amikor a szolgálat ideje délután 3 és 8 óra között van és a keddi napot, amikor a délutáni szolgálat fél 5 órától 8 óráig tart.

A megbeszélés keretében Gafencu külügyminiszter rövid beszámolót tartott a külpolitikai helyzetről és közölte, hogy az ország életében semminemű nagyobb változás nem állott be, amely zavarná a kormány által követett béke- és biztonság-politika útját. Iamandi igazságügyminiszter a jogi személyiségekről szóló törvény módosításáról beszélt, majd a minisztertanács felhatalmazást adott az új polgári törvénykönyv és polgári eljárás megfelelő módosítására. Zigre vallásügyi miniszter felhatalmazást kért a minisztertanácstól az erdélyi református egyház helyzetét szabályozó törvény életbeléptetésére, amit a minisztertanács megadott. Megszavazta a minisztertanács a tanügyi megszervezésről szóló törvény módosítását is.

Amerikában nagy megnyugvást keltett az angol-francia-török egyezmény

(WASHINGTON.) (Rador.) Az angol-francia-török egyezmény aláírásának híre Amerikában nagy megnyugvást keltett és azt a nyugati hatalmak diplomáciai sikereként könyvelik el. Washingtonban úgy hiszik, hogy az egyezmény lényegesen befolyásolni fogja Olaszország semlegességét is és meg fogja könnyíteni a nyugati szövetséges hatalmak helyzetét. Amerikai körökben hangsúlyozzák azt is, hogy az egyezmény hozzá fog járulni Délkelet-Európa pacifikálásához és a Balkán-államokat is Anglia és Franciaország igaz ügyének támogatására ösztönözhetik.

A NÉMET-OROSZ HATÁRVONAL

(BERLIN.) (Rador.) Hitler vezér és kancellár október 19-én ratifikálta azt az egyezményt, amely a német-országi határvonal kijelöléséről intézkedik és ratifikálta azt a jegyzőkönyvet is, amely pontosan feltünteti a volt lengyelországi területen létesített határvonalat.

JUGOSZLÁV-OLASZ GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK

(BELGRÁD.) (Dunaposta.) A jugoszláv fővárosban 2 nap óta olasz-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások folynak. Olasz részről bányatermékek, különösen réz iránt érdeklődnek. Jugoszlávia textil nyersanyagokat és félgyártmányokat óhajt a kereskedelmi egyezmény révén beszerezni. Olaszország volt az egyetlen klíringforgalmi állam, amely pamutot és textilanyagokat szállított Jugoszláviának. Nemrég azonban közölték az illetékes gazdasági tényezőkkel, hogy Olaszország a nehéz helyzetre való tekintettel nem tud textilanyagokat szállítani.

NÉMET VÉLEMÉNY AZ ANGOL-TÖRÖK EGYEZMÉNYRŐL

(BERLIN.) (Dunaposta.) A német sajtó élénken foglalkozik az angol-török, illetve francia-török egyezmény aláírásával. A különböző kommentárok abban megegyeznek, hogy Törökország véglegesen Anglia befolyása alá került. Ennek a lépésnek bizonyosan kihatása lesz a Balkán-szövetség többi államaira is, amelyek állítólag aggódalmaskodva figyelik Törökországnak a semlegességtől való eltávolodását.

ANGOL-FRANCIA LÉGÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS

(PÁRIS.) (Dunaposta.) Csütörtökön francia területen megbeszélések folytak az angol és francia légügyi miniszterek között a két állam légierjének további együttműködése kérdésében. A tárgyalások folyamán a két miniszter minden pontra vonatkozólag megegyezett.

KÜLÖNBSEG ANGLIA ÉS FRANCIAORSZÁG KÖZÖTT

(BERLIN.) (Dunaposta.) A német lapok hadijelentései szerint a német

hadvezetőség nem gondol arra, hogy nagyobb lendülettel folytassa a nyugati hadszíntéren a további támadást. Egyetlen célja az, hogy a Saar területet az ellenséges katonaságtól megtisztítsa. A hadvezetőség különbséget tesz a francia és angol katonai érdekek között és míg a francia hadsereg-

Lengyel tiltakozás

(VATIKÁNVÁROS.) (Dunaposta.) A Szentsek mellé delegált lengyel követ tegnap megjelent Maglione pápai államtitkár előtt és tiltakozását jelentette be afölött, hogy Vilnát Litvániához csatolták.

MAGYAR-SZOVJET GAZDASÁGI ÉS VASUTI TÁRGYALÁSOK

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) Magyarország és a Szovjet között bizonyos vasuti kapcsolatok kérdésében tárgyalások kezdődtek. A tárgyalások egyidőre abba maradtak, most azonban tovább folytatják. Magyar bizottság utazott Moszkvába a szovjet-magyar kereskedelmi kapcsolatok ki-szélesítése módozatainak letárgyalására is.

KÁRPÁTALJA ÖNKORMÁNYZATA

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) Keresztes Fischer belügyminiszter interpellációra adott válaszában tegnap a képviselőházban bejelentette, hogy a magyar kormány végleg elkészítette a Kárpátalja önkormányzatára vonatkozó tervezetét. A magyar állam az autonómia megadása ellenére szociális és jóléti téren továbbra is a legmészebbmenő támogatásban fogja részesíteni az autonóm Kárpátalja népét.

PAPEN SZÓFIÁN ÁT TÉRT VISSZA BERLINBE

(SZÓFIA.) (Rador.) Von Papen, Németország ankarai nagykövete tegnap

gel szemben csak a legfontosabb és legszükségesebb tevékenységre szorítkozik, addig Anglia ellen minden rendelkezésre álló hadieszközt igénybe vesz.

PAASIKIVI VISSZATÉR MOSZKVÁBA

(HELSINKI.) (Dunaposta.) Kallio, a finn köztársaság elnöke és Erkkö miniszterelnök Stokholmból telefonon tárgyaltak Paasikivi követtel, aki tudvalevőleg a moszkvai tárgyalások finn bizottságának a vezetője. Utasításokat adtak neki a továbbiakra vonatkozólag. Paasikivi követ ezek alapján hétfőn megint visszatér Moszkvába, hogy folytassa az oroszokkal való tárgyalásokat.

átutazott a bolgár fővárosban Berlin felé. A nagykövet jelentéstétel végett itazott haza Németországba.

ERŐS JÁRÓRHARCOK

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás október 19-én este a következő hivatalos jelentést adta ki: Egész napon át mindkét oldalról erős járórharcok folytak, különösen a Mosel folyótól keletre fekvő területeken. A francia tüzéség élénk tevékenységet fejtett ki. A németek rendkívül erős támadást intéztek keleti irányban 30 kilométernyire a Saartól. Ez a támadás a francia ellenállási falon összeomlott. A támadás a francia hadvezetőség céltudatos védelmi intézkedése következtében a német csapatokra nézve nagy veszteséggel járt. Egyes helyeken sikerült ugyan német tiszt vezetése alatt álló kisebb különítménynek behatolnia állásainkba, ezeket azonban foglyul ejtettük és az arcvonal többi szakasza is hadifogolyként maradt állásainkban.

— Cáfolták Karl Ludwig Diehl film színész hősi halálát. Berlinből jelentik: Az Angriff című lap megcáfoltja azt a hírt, amely szerint Karl Ludwig Diehl, a híres német filmszínész a lengyelországi hadszíntéren elesett volna. Diehl, mint tartalékos a nyugati harc-téren teljesít szolgálatot és nem is vett részt a lengyelországi harcokban.

Fejetlen hulla a vasuti sínek mentén

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megrendítő öngyilkosság játszódott le mára virradólag a Dermata börgyár közelében. A reggeli órákban ugyanis a járókelők a hirhadt „halálsorompónál” a vasuti töltésen levágott fejű férfi hullájára bukkantak a sínek mentén. Telefonon értesítették a központi rendőrséget, ahonnan az ügyeletes rendőrtiszt szállított ki a tragédia színhelyére, dr. Colohan kerületi tisztiorvos kíséretében a vizsgálat megejtésére. A hatósági közegek megállapították, hogy Székely Vilmos Uniria (Tordamegye) községbeli 54 éves napszámos — aki évek óta Kolozsváron tartózkodik — öngyilkossági szándékkal vetette magát a vonat kerekei alá, amelyek apró darabokra

szaggatták testét. Hátrahagyott bucsulevélemben arra figyelmezteti a hatóságok embereit, hogy a zsebében, illetve a pénztárcájában levő iratait ne nagyon „forgassák-fogdossák”, mert azok ragályos bacillusokkal tartalmazó folyadékkal vannak átitatva. A kusza összevisszasággal írkált levelemben a továbbiakban mostoha sorsa ellen panaszkodik és azzal zárja be bucsulevelet, hogy bánja, miért nem vetett véget átkozott életének évekkel ezelőtt. A rendőrorvos véleménye szerint a szerencsétlen sorsu munkás valami gyógyíthatatlan betegsége miatt menekült a halálba. Holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.

— RAZZIA. Dr. Horvat rendőrkvesztör intézkedésére dr. Timbus Liviu helyettes kvesztör közvetlen irányítása mellett, dr. Draghiciu Aurel, Pop Leontin, Ursu Victor és dr. Popovici Alexandru rendőrigazgató vezetése alatt a kolozsvári rendőrség egész tisztikara az éjszaka folyamán széleskörű razziát tartott, amelynek során összesen 74 gyanús egyént állítottak elő a központi rendőrségre, valamint a kerületekre. Ezek közül utólagos igazolás folytán 52-öt mára virradólag szabadon engedtek, 18-at pedig átadtak a bünygyi osztálynak. Négy férfi ellen a bejelentő hivatal útján kihágás címén eljárást indítottak, mert a bejelentő lapjuk nem volt rendben.

— ELUTAZOTT RÓMÁBÓL ZAMFIRESCU TÁVOZÓ ROMÁN KÖVET. Rómából jelenti a Rador: Az olasz lapok beszámolnak Dului Zamfirescu román követ távozásáról, aki befejezte diplomáciai küldetését. Miltatják értékes tevékenységét és jókívánságokkal búcsúztatják. A Messagero hangoztatja, hogy Zamfirescu küldetése idején megkülönböztetett tapintattal munkálkodott az Olaszország és Románia közötti kapcsolatok még jobban való megszilárdításán, amely kapcsolatok hosszú történelmi és kulturális hagyományokban gyökereznek. Hasonló értelemben írnak a Popolo di Roma, Lavoro Fasista és a Tribuna című olasz lapok is. A meghatalmazott miniszter egyébként csütörtökön reggel elutazott Rómából. A vasuti állomáson Ciano gróf külügyminiszter nevében de la Tour herceg vett búcsút tőle, a búcsúnál jelen volt a pápai nuncius, a diplomáciai kar dojenje, továbbá Franciaország, Anglia, Törökország követei és Vaccaro tábornok Görögország, Bulgária, Litvánia, Dánia követi, valamint Petrescu Comnen Románia szentszéki követe. Románia új olaszországi nagykövete Raoul Bossie, aki eddig budapesti követ volt, pénteken reggel már meg is érkezett Rómába.

— ZSIDÓ TELEPÍTÉSEK A FÜLÖPSZIGETEKEN ÉS ABESSZINIÁBAN. Washingtonból jelenti a Dunaposta: Az Egyesült Államok kormánya hivatalosan közölte, hogy a Fülöp szigeteken haladéktalanul megkezdik a Német- és Lengyelországból elmene-kült zsidók letelepítését. Elsősorban a német és lengyel területekről Hollandiába, Svájcba és Begiumba menekült és jelenleg is ott élő zsidókat telepítik le. Amerika közbenjárására Olaszország is hozzájárult ahhoz, hogy Abessziniában is tömeges zsidótelepítés történjen. A tervek szerint Abessziniában 5 millió zsidó kapna új otthonát.

— Elvesztette a nyugdíjkönyvét. Ledniczki Róza, a Casa Munciihoz tartozó és Kolozsváron a Popesti uca 20 szám alatt lakó nyugdíjas bejelentette a rendőrségen, hogy nyugdíjkönyve, amelyet Salvan Teodor egyesületi elnöknek adott át, elveszett. A nyugdíjas nő és az egyesület elnöke is kéri a megtalálót, hogy a részére értéktelen nyugdíjkönyvet szolgáltatass, be a rendőrség bünygyi osztályának a 40 sz. hivatalos helyiségébe.

— Adományok. T. I-től két szegény részére köszönettel nyugtázzuk az 50 lej adományt.

— Nagyfotosságu kérdésekben határozott a Szentoszódus ülése. Bukarestből jelenti a Rador: A Szentoszódus tegnap tartotta meg második őszi ülészakát Nicodim pátriárka elnöke-tével és dr. Zigre Miklós vallás- és szépművészeti miniszter jelenlétében. Hotin püspöke felolvasta azt a jelentést, amely valamely régi szentképek általános mintául való választására vonatkozott. Majd tárgyalás alá vették azt a javaslatot, amely szerint Olteniában és Szörénymegyében érsekséget, Temesváron pedig püspökséget létesítsenek. Kisebb módosításokkal az összes javaslatokat elfogadták. Az olteniai érsekséget már november elsejével felállítják.